Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000419

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-09-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вострякова Вікторія Іванівна
2. Victoria I. Vostriakova

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.03

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління національним господарством

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-09-2025

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій

Місце роботи здобувача: Вінницький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070693

Місцезнаходження: вул. Хмельницьке шосе, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.804.01

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070693

Місцезнаходження: вул. Хмельницьке шосе, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51.41

Тема дисертації:

1. Науково-методологічні засади управління біоекономічною трансформацією соціально-економічних систем
2. Scientific and Methodological Approach for Socio-Economic Systems' Bioeconomic Transformation Governance

Реферат:

1. У дисертаційній роботі обґрунтовано теоретико-методологічні засади та прикладні аспекти управління біоекономічною трансформацією моделей розвитку соціально-економічних систем на основі синтезу системного, міждисциплінарного та інтеграційного підходів. Об'єктом дослідження є процес управління біоекономічною трансформацією соціально-економічних систем. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних і практичних аспектів управління біоекономічною трансформацією моделей розвитку соціально-економічних систем. У роботі розглядаються теоретичні засади дослідження трансформаційних перетворень економіки на основі аналізу наукових доробків українських та зарубіжних вчених. Запропоновано авторське визначення «біоекономічної трансформації» як процесу структурних та інституціональних змін соціально-економічної системи на засадах інноваційного відтворення, ефективного використання біоресурсів, поширення циркулярного виробництва і біотехнологій, що забезпечує

модернізацію й сталий розвиток національної економіки. Здійснено систематизацію індикаторів біоекономічної трансформації відповідно до етапів біоекономічного переходу (індикатори біоекономічного потенціалу, розвиту і сталості) та виокремлено сектори біоекономіки (біоресурсний, трансформаційний, біоінноваційний), що дозволяє обґрунтовувати управлінські рішення на різних рівнях ієрархії. Запропоновано організаційно-управлінський підхід до цифровізації біоекономіки шляхом формування єдиної інформаційної основи, визначено функціональні напрями інформаційно-комунікаційних технологій у біоінноваційних екосистемах: цифрові мережі постачання, управління біоресурсами, цифрові платформи біоматеріалів, smart-виробництво та освіта. Обґрунтовано та реалізовано на практиці науково-методичний підхід до визначення інтегрального впливу ендогенних та екзогенних чинників мікрорівня на динаміку біоекономічної трансформації з використанням інструментарію теорії нечітких множин та економіко-математичного моделювання. Застосовано метод експертних оцінок, побудовано ієрархічну мапу цінностей і структурну модель когнітивного сприйняття біоекономічної трансформації. Визначено факторну структуру когнітивного сприйняття та обґрунтовано її зв'язки з наявними передумовами, стратегічними драйверами і ціннісними орієнтирами сталого розвитку. Доведено необхідність інтеграції процесів біоекономічної трансформації у систему стратегічного управління національним господарством як чинника досягнення цілей сталого розвитку. Узагальнено стратегічні імперативи розвитку біоекономіки та обґрунтовано чотири форсайт-сценарії: «екоцентричне суспільство», «зелене зростання», «біоекономічна трансформація», «зелений капіталізм». Розроблено та реалізовано теоретико-методологічний підхід адаптивного планування та прогнозування біоекономічної трансформації в умовах невизначеності, з використанням комплексного інструментарію: когнітивно-структурного моделювання, SWOT, SEE-аналізу, кластеризації, моделювання PLS-SEM тощо. Розглянуто емпіричні параметри та тенденції біоекономічної трансформації в Україні. Виявлено, що біоекономічний сектор зберігає відносну стійкість, забезпечуючи понад 12% ВВП та 15% зайнятості, з виразною адаптивністю до кризових умов. Представлено пропозиції щодо реалізації трансформаційного потенціалу підприємництва, включаючи організаційно-інституційну взаємодію, інфраструктурну інтеграцію та формування середовища біоінноваційної активності на мезо- та макрорівнях. Визначено просторові та секторальні основи біоекономічної трансформації. Розроблено та реалізовано методичний підхід до інтегральної оцінки галузевої біоекономічної спеціалізації регіонів на основі індикаторів смарт-спеціалізації та традиційних показників (зайнятість, продуктивність праці, додана вартість). Обґрунтовано концептуальний підхід до формування моделі регіональної біоекономічної екосистеми з урахуванням типології регіонів, що ґрунтується на типології регіональних біоекономічних профілів (ресурсно-орієнтований, науково-дослідний, первинної біоекономіки, розширеного ланцюга доданої вартості, індустріально-біотехнологічний). Розроблено типологію інноваційних бізнес-моделей біоекономіки: впровадження біозамінників, інноваційна біопродукція, біоекономічні послуги — з урахуванням архітектури створення цінності, каналів комунікації та ресурсного забезпечення. Ідентифіковано та обґрунтовано інструментарій управління циркулярними бізнес-моделями з урахуванням їх драйверів, бар'єрів, типів ціннісної пропозиції та стратегій. Ключові слова: біоекономіка, біоекономічна трансформація, біоекономічна інновація, інституціональне регулювання, екосистема, модернізація, національна економіка, соціально-економічні системи, циркулярна економіка, сталий розвиток, стратегічне управління, біоресурси, типологія регіональних профілів, бізнес-моделі біоекономіки, цифрова трансформація.

2. The dissertation substantiates the theoretical and methodological principles as well as practical aspects of managing the bioeconomic transformation of socio-economic development models based on a synthesis of systemic, interdisciplinary, and integrative approaches. The object of the research is the process of managing the bioeconomic transformation of socio-economic systems. The subject of the research is the set of theoretical, methodological, and practical aspects of managing the bioeconomic transformation of development models of socio-economic systems. The dissertation examines the theoretical foundations of transformational changes in the economy based on the analysis of national and international scholarly contributions. The author proposes a definition of «bioeconomic transformation» as a process of structural and institutional changes in the socio-

economic system, based on innovation-driven reproduction, efficient use of bioresources, expansion of circular production, and biotechnology development, aimed at modernizing and sustainably developing the national economy. The systematization of bioeconomic transformation indicators according to the stages of the bioeconomic transition (potential, development, and sustainability indicators) was conducted. The bioeconomy sectors (bioresource, transformational, and bio-innovative) were defined, which enables evidence-based decision-making at different levels of governance. The integration of bioeconomic transformation processes into the system of strategic management of the national economy has been substantiated as a factor for achieving the Sustainable Development Goals. A conceptual approach to bioeconomy digitalization was proposed by establishing a unified information framework and defining functional areas of ICT in bio-innovative ecosystems, including digital supply networks, bioresource management systems, digital platforms for biomaterials, and smart production and education technologies. A scientific and methodological approach was developed to determine the integrated influence of endogenous and exogenous micro-level factors on the dynamics of bioeconomic transformation using tools of fuzzy set theory and econometric modeling. Expert evaluation methods were applied, a hierarchical value map was constructed, and a cognitive perception model of bioeconomic transformation was developed. Based on the concept of social-ecological systems, a locally oriented management model for the bioeconomic transformation of socio-economic systems was developed, in line with the principles of sustainable development and structured around three core management functions: responsible production, consumption, and ecological reproduction. Strategic imperatives for bioeconomy development were generalized and four foresight scenarios were justified: “eco-centric society,” “green growth,” “bioeconomic transformation,” and “green capitalism.” A theoretical and methodological approach to adaptive planning and forecasting under uncertainty was developed using a comprehensive toolkit: cognitive-structural modeling, SWOT, SEE analysis, clustering, and PLS-SEM modeling. Empirical parameters and trends of bioeconomic transformation in Ukraine were analyzed. It was found that the bioeconomic sector maintains relative resilience, contributing over 12% of GDP and 15% of employment, with evident adaptability to crisis conditions. Proposals for realizing the transformative potential of entrepreneurship were presented, including institutional interaction, infrastructure integration, and formation of a bio-innovation-friendly environment at the meso- and macro-levels. The spatial and sectoral foundations of bioeconomic transformation were identified. A methodological approach for integrated assessment of sectoral bioeconomic specialization of regions was developed, combining smart specialization indicators with traditional development indicators (employment, productivity, output, value added). A conceptual approach was proposed for modeling regional bioeconomic ecosystems based on the typology of regional profiles (resource-oriented, research-oriented, primary bioeconomy, extended value chain, industrial-biotechnological). A typology of innovative bioeconomic business models was developed: bio-substitute implementation, innovative bioproducts, and bioeconomic services — considering value creation architecture, communication channels, and resource provision. A management toolkit for circular business models was substantiated, accounting for their drivers, barriers, value proposition types, and strategies. Key words: bioeconomy, bioeconomic transformation, bioeconomic innovation, institutional regulation, ecosystem, modernization, national economy, socio-economic systems, circular economy, sustainable development, strategic management, bioresources, regional profile typology, bioeconomy business models, digital transformation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Вострякова В.І. Біоекономічний потенціал втрат агрологістики у формуванні сталих ланцюгів доданої вартості. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №4. С. 81–92
- 2. Вострякова В. І. Оцінка потенціалу відновлювальної енергетики у якості драйвера економічного зростання. Бізнес-Інформ. №7. 2021. С. 146–152
- 3. Вострякова В. І. Роль сталої біоекономічної трансформації у довгостроковій стратегії декарбонізації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2022. № 46. С. 37–42
- 4. Вострякова В. І. Енергетичні кооперативи як механізм забезпечення сталого енергетичного розвитку громад. Економіка та суспільство. 2022. № 42. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1669/1606
- 5. Вострякова В. І. Особливості біоекономічної трансформації галузей промисловості ЄС. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. № 2. Том 2. С. 59–65
- 6. Вострякова В. І. Біоекономіка як комплексна система забезпечення сталого розвитку країни. Бізнес-Інформ. 2023. № 1. С. 167–177
- 7. Вострякова В. І. Теоретичне обґрунтування трансформаційних процесів у біоекономічному контексті. 2023. Економіка та суспільство. № 48. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2225/2148
- 8. Vostriakova V. Methodological Assessment Framework of Socioeconomic Systems' Bio-Economic Transformation Management. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. 2023. Vol. 10, №. 2. P. 33–44
- 9. Вострякова В. І. Бізнес-моделювання в управлінні біоекономічною трансформацією підприємницької діяльності. Innovation and Sustainability. 2023. № 3. С. 42–54
- 10. Вострякова В. І. Інтегрований підхід до моделювання біоекономічної трансформації: визначення векторів і засобів в управлінні. Бізнес Інформ. 2024. № 9. С. 412–422
- 11. Вострякова В. І. Обґрунтування методології якісної оцінки корпоративного сприйняття біоекономічної трансформації на управлінському рівні. Економіка та суспільство, 2023. № 57. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3227
- 12. Вострякова В. І. Науково-методологічне обґрунтування концептуальної моделі дослідження факторів сприйняття біоекономічної трансформації в управлінні. Бізнес-Інформ. 2023. № 12. С. 336–345
- 13. Вострякова В. І. Форсайт, як інструмент удосконалення управління біоекономічною трансформацією підприємств АПК. Ефективна економіка. 2024. № 1. URL: https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2892
- 14. Вострякова В. І. Дослідження сприйняття біоекономічної трансформації ключовими стейкхолдерами на мікрорівні. Сталий розвиток економіки. 2024. № 1 (48). С. 17–28
- 15. Вострякова В. І. Аналіз зарубіжного досвіду стратегічного управління біоекономічною трансформацією на засадах сталого розвитку. Науковий погляд: економіка та управління. 2024. № 1. С. 57–65
- 16. Вострякова В. І. Локально-орієнтована модель управління біоекономічною трансформацією соціально-економічних систем на засадах сталого розвитку. Ефективна економіка. 2024. № 9. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4656
- 17. Вострякова В. Інноваційне бізнес-моделювання в управлінні сталою циркулярною біоекономічною трансформацією підприємств АПК. Київський економічний науковий журнал, 2024. № 4. С. 31–42
- 18. Vostriakova V., Kononova O., Kravchenko S., Ruzhytskyi A., Sereda N. Optimization of Agri-Food Supply Chain in a Sustainable Way Using Simulation Modeling. International Journal of Computer Science and Network Security.. 2021. Vol. 21. № 3. P. 245 – 256
- 19. Maksymiv Y., Hryhoruk I., Vostriakova V. The circular economy: conceptual definition and framing for socially responsible stakeholders. Economic Affairs. 2024. Vol. 69. № 1. P. 619–6

- 20. Vostriakova V. Bio-Economy of Ukraine: Efficiency and Potential for Development Based on SEE-Management Methodology. Environmental Research, Engineering and Management. 2025. № 81 (1). P. 8 – 24
- 21 Вострякова В.І. Управління біоекономічною трансформацією на засадах сталого розвитку: монографія. Вінниця: ТВОРИ, 2024. 380 с
- 22. Vostriakova V., Kolomiec T. Institutional transformations of sustainable agri-food supply chains in Ukraine. Modern Management: Logistics and Education: Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2018; P. 157–165
- 23. Vostriakova V., Swarupa M.L., Rubanenko O., Gundebommu S.L. Blockchain and Climate Smart Agriculture Technologies in Agri-Food Security System. In: Kumar, A., Fister Jr., I., Gupta, P.K., Debayle, J., Zhang, Z.J., Usman, M. (eds) Communications in Computer and Information Science, Vol 1673. Springer, Cham. 2022. P. 490–504
- 24. Вострякова В. І. Формування сталих агрологістичних систем як фактор забезпечення біоекономічного вектору розвитку України. Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріли І Міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 23 квітня 2020 р. ХДУХТ, Харків, 2020. С. 216–217
- 25. Vostriakova V., Rubanenko O., Hunko I, Lakshmi G. S. Industries' Bioeconomic Transformation as the Mechanism of Sustainable Development. Sustainable Development in the Post-Pandemic Period: Proceedings from SHS Web of Conferences, Tallinn, Estonia. November, 9-10, 2021. 126 p.
- 26. Vostriakova V. The Impact of Renewable Energy on Economic Growth and Sustainable Development: the 15th International Conference Quality Production Improvement. Poland, June, 14th, 2021. Vol. 3. P. 28–40
- 27. Vostriakova V., Hryhoruk I., Maksymiv Y., Korniienko T. The role of information technologies in the management of bio-innovation ecosystems. MROL 2023: 6th International Workshop on Methods, Resources and Technologies for Open Learning and Research, co-located with the 18th International Conference on ICT in Education, Research, and Industrial Applications (ICTERI 2023). Ivano-Frankivsk, Ukraine. September 18-23, 2023. P. 178–194
- 28. Вострякова В. Взаємозв'язок біоекономіки з іншими науковими підходами. Реформування міжнародних економічних відносин і світового господарства в сучасних умовах: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 24-25 березня 2023. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 67–71
- 29. Vostriakova V., Rubanenko O., Burennikova N., Belik M., Lesko O. Prosuming Business Models in Transition to a Sustainable Bioeconomy. Proceedings in: 2023 IEEE: 9th International Conference on Energy Smart Systems (ESS), 2024. P. 1–6
- 30. Vostriakova V. Bioeconomic tourism as a strategic vector of Ukraine's sustainable development in the post-war recovery / Біоекономічний туризм як стратегічний вектор сталого розвитку України в післявоєнному відновленні. Гостинність і туризм майбутнього: наукові та практичні горизонти: збірник тез доповідей ІІІ-ої міжнародної науково-практичної конференції. 16□17 травня 2024 р. м. Київ / НУБіП України. 2024. С. 109–113
- 31. Vostriakova V. The Renewable Energy Sources Contribution to Sustainable Economic Growth. Proceedings from: IEEE 2nd KhPI Week on Advanced Technology: 4th KhPI Week on Advanced Technology (KhPIWeek), Kharkiv, Ukraine. September 13-17 2021
- 32. Vostriakova V. Stakeholders' awareness and perception of bio-economic transformation in Ukraine. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science: at the 5th International Conference on Sustainable Futures: environmental, technological, social, and economic matters (ICSF 2024). May 21-24, 2024. Kryvyi Rih, Ukraine. 2024. P. 1–14

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища; економія енергоресурсів; економія матеріалів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U007059; 0123U102528

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. БУРЄННІКОВА Наталія Вікторівна
2. Nataliia V. BURENNIKOVA

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2529-1372

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070693

Місцезнаходження: вул. Хмельницьке шосе, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончаренко Оксана Володимирівна
2. Oksana V. Goncharenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завербний Андрій Степанович

2. Andrii S. Zaverbnyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7307-536X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Байдала Вікторія Володимирівна

2. Viktoriia V. Baidala

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Величко Олександр Петрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Величко Олександр Петрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ткаченко Олександр Сергійович

Реєстратор УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Тетяна Анатоліївна